

Sygn. akt V KK 284/21

POSTANOWIENIE

Dnia 7 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Małarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Piotr Mirek

Protokolant Jolanta Włostowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Roberta Tarsalewskiego,
w sprawie M. K.

oskarżonego z art. 62 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 7 października 2021 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od postanowienia Sądu Rejonowego w P.

z dnia 26 czerwca 2020 r., sygn. akt III K (...),

**uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

W dniu 22 marca 2018 r. przed Sądem Rejonowym w P. zapadł w stosunku do M. K. skazujący go za popełnienie 3 przestępstw wyrok nakazowy. Wobec sprzeciwu obrońcy sprawa została rozpoznana na zasadach ogólnych i właściwy Sąd wydał 7 marca 2019 r. wyrok skazujący co do 2 czynów, a uniewinniający co do jednego; Sąd Okręgowy w P. – po rozpoznaniu 21 sierpnia 2019 r. apelacji obrońcy kwestionującej skazania – uchylił pierwszoinstancyjny

wyrok w zaskarżonym zakresie i umorzył postępowanie karne, uznając, że sprzeciw wniesiono po terminie, co oznaczało, że zaskarżony wyrok w części dotyczącej skazań został wydany z naruszeniem przesłanki w postaci powagi rzeczy osądzonej. Dnia 28 sierpnia 2019 r. obrońca złożył wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku nakazowego; postanowieniem z 12 listopada 2019 r. przywrócono oskarżonemu termin do złożenia sprzeciwu, uznając, że obrońca wniósł go skutecznie. Sprawę skierowano na posiedzenie i 26 czerwca 2020 r. właściwy Sąd – dzieląc punkt widzenia prokuratora – umorzył postępowanie karne, wskazując, że co do tych samych czynów tego samego oskarżonego zostało ono prawomocnie zakończone wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z 21 sierpnia 2019 r. i że postanowienie z 12 listopada 2019 r., przywracające termin do złożenia sprzeciwu, nie miało tu nic do rzeczy.

Kasację od prawomocnego postanowienia z 26 czerwca 2020 r. wniósł w dniu 23 czerwca 2021 r. na niekorzyść oskarżonego Prokurator Generalny. Zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie art. 506 § 3 k.p.k. w zw. z art. 126 § 1 k.p.k. i art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. polegające na błędnym przyjęciu, że w sprawie, wobec wydania w dniu 22 marca 2018 r. wyroku nakazowego, zaistniała negatywna przesłanka procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej, w sytuacji gdy w skutek przywrócenia terminu do wniesienia sprzeciwu i dopełnienia tej czynności wyrok nakazowy utracił moc. W konsekwencji autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna.

Ujmując cały problem w sposób zwięzły (tego wymaga art. 424 § 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.), a więc rezygnując z tłumaczenia wystąpienia oczywistego skutku wywołanego przywróceniem terminu do złożenia sprzeciwu (była nim – zgodnie z art. 506 § 3 k.p.k. – utrata mocy wyroku nakazowego z 22 marca 2018 r.), należało dobitnie stwierdzić, że restytucja tego terminu zawitego oznaczała również swoiste cofnięcie postępowania karnego do stadium, w którym ów wyrok nakazowy nie uzyskał jeszcze cechy prawomocności. Skoro tak, to niejako siłą rzeczy doszło do „unicestwienia” wyroku Sądu

Okręgowego w P. z 21 sierpnia 2019 r., którym uchylono wyrok Sądu pierwszej instancji z 7 marca 2019 r. w zakresie skazującym M. K. za popełnienie 2 przestępstw: z art. 62 ust. 1 i 3 u.p.nark. oraz z art. 178a § 1 k.k. i umorzono w tej części postępowanie na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. Choć Sąd odwoławczy niefortunnie zrehabilitował część dyspozytywną wyroku, posługując się ogólnym sformułowaniem o umorzeniu „postępowania karnego”, co mogłoby u niezorientowanego obserwatora wywołać mylne wrażenie, że zwrot ten odnosi się do całego procesu karnego w szerokim znaczeniu tego słowa, to jednak – zdaniem Sądu Najwyższego – byłoby to błędne podejście, bowiem w drugoinstancyjnym orzeczeniu chodziło jedynie o postępowanie je poprzedzające – i to w zakresie skazującym oskarżonego.

W tym stanie rzeczy, podzielając zapatrywanie Prokuratora Generalnego, Sąd Najwyższy wydał proponowane przez niego rozstrzygnięcie o charakterze kasatoryjnym (art. 537 § 2 k.p.k.).

Sąd Rejonowy w P. winien zatem rozpoznać sprawę na zasadach ogólnych, jak tego wymaga art. 506 § 3 k.p.k., przy czym ponowne rozpoznawanie sprawy nie powinno obejmować zarzutu z art. 54 ust. 1 u.p.nark., jako że w tym zakresie zapadło już w dniu 7 marca 2019 r. orzeczenie uniewinniające, które nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się w pierwszej instancji.